

KOHTI MIELEKÄSTÄ TULEVAISUUTTA

STRATEGIA 2020 – 2023

Sisällys

JOHDANTO	3
YLEISTÄ YHDISTYKSESTÄ	3
PERUSTEHTÄVÄ, MISSIO JA VISIO	4
ARVOT JA PERIAATTEET	4
TOIMINNAN TASOT JA KOHDERYHMÄT	5
STRATEGISET TEEMAT JA KEHITTÄMISLINJAUKSET	6
KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT	9
LÄHTEET	

JOHDANTO

Tämä asiakirja on Nyyti ry:n strategia vuosille 2020 – 2023. Strategialla tarkoitamme tekemiämme valintoja ja toiminnan painotuksia, joilla pääsemme kohti tavoitteitamme seuraavien vuosien aikana. Strategiamme kertoo, mitä olemme, mihin toimintaamme suuntaamme ja miksi.

Strategia ei ole staattinen, vaan aikaansa seuraava sekä päivittyvä: seuraamme sen toteutumista säännöllisesti, arvioimme vuosittain sekä muokkaamme tarvittaessa tilanteen muuttuessa. Uusi strategia seuraaville vuosille vuodesta 2024 alkaen laaditaan vuoden 2023 aikana.

Strategia konkretisoidaan toiminnaksi vuosittaisissa toiminta- ja taloussuunnitelmissa. Lisäksi sen kanssa linjassa ovat ja sen toimeenpanoa tukevat viestintästrategia, kielistrategia, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sekä henkilöstösuunnitelma. Näillä sekä vuosittain määriteltävillä sisäisillä kehittämistoimenpiteillä varmistetaan kriittiset menestystekijät strategian toteutumiseksi.

Hallitus on käsitellyt ja hyväksynyt strategian kokouksessaan 18.11.2019. Yhdistyksen kokous on vahvistanut strategian 10.12.2019.

YLEISTÄ YHDISTYKSESTÄ

Nyyti ry on vuonna 1984 perustettu opiskelijoiden mielenterveyttä ja opiskelukykyä edistävä yleishyödyllinen yhdistys. Nyyti on ainoa järjestö Suomessa, joka on keskittynyt nimenomaan opiskelijoiden mielenterveyden pitkäjänteiseen edistämiseen. Nyyti on asiantuntija- ja vapaaehtoistoiminnan yhdistävä ja laajasti verkostoitunut järjestö. Nyytillä on oma erityinen ja keskeinen tehtävänsä hyvinvoinnin edistämisessä.

Yhdistyksen toimialue on koko maa. Jäseninä on yhdistyksen tarkoituksen hyväksyviä yhteisöjä. Yksityiset henkilöt voidaan hyväksyä kannattajajäseniksi.

Ylintä päätäntävaltaa yhdistyksessä käyttää yhdistyksen kokous. Hallitus vastaa yhdistyksen strategisesta johtamisesta yhdistyksen kokouksen päätösten mukaisesti. Toiminnan käytännön toteuttamisesta vastaa toimisto toiminnanjohtajan johdolla. Yhdistyksen henkilöstö muodostuu palkatusta henkilöstöstä. Nyyti ry:ssä toimii myös vapaaehtoistoimijoita erilaisissa tehtävissä.

PERUSTEHTÄVÄ, MISSIO JA VISIO

Perustehtävä

Edistämme opiskelijoiden mielenterveyttä ja opiskelukykyä

Missio

Jokaisen opiskelijan mielenterveyttä arvostetaan ja tuetaan – ketään ei jätetä yksin

Visio

Opiskelijoiden mielenterveys nähdään yhteiskunnan voimavarana

ARVOT JA PERIAATTEET

Nyyti ry:n arvot ja periaatteet kuvaavat niitä asioita, joita pidämme tärkeinä. Ne ohjaavat kaikkea sisäistä ja ulkoista toimintaa, kuten jäsenyhteisö-, hallitus-, työyhteisö- ja vapaaehtoistoimintaa sekä sidosryhmäyhteistyötä.

Merkityksellisyys

Merkityksellisyyden ja mielekkyyden kokemus elämässä on ihmisyyden ydintä. Koemme tärkeäksi, että muuttuvassa toimintaympäristössä luodaan ja tuetaan mahdollisuuksia kokea merkityksellisyyttä muun muassa opiskelussa, työssä, vapaaehtoistoiminnassa ja suhteessa toisiin ihmisiin. Osallisuus ja ryhmään kuuluminen vahvistavat merkityksellisyyden kokemista. Tuemme toiminnassamme ihmisten välistä kanssakäymistä, myötätuntoa sekä yhteisöllisyyttä.

Yhdenvertaisuus

Jokaisella on oikeus mielenterveyteen. Mielenterveys vahvistuu ihmisten välisissä kohtaamisissa ja yhteisöissä, joissa ihmiset ovat samanarvoisia. Toimimme sen eteen, että opiskeluyhteisöissä edistetään yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä. Toimimme kieli- ja kulttuuritietoisesti. Vaikutamme siihen, että jokaisella on yhtäläiset mahdollisuudet saada tukea ja apua, ja että opiskelu- tai työkyvyn heikentyessä on mahdollisuus opiskella tai työskennellä sekä olla osa yhteisöä voimavarojensa puitteissa ja leimautumatta.

Yhdessä tekeminen

Toimimme yhdessä opiskelijoiden ja sidosryhmiemme kanssa opiskelijoiden mielenterveyden ja opiskelukyvyn vahvistamiseksi. Kumppanuutemme perustuvat vuorovaikutukseen, luottamukseen ja arvostukseen. Yhdessä

tekeminen, avoimuus ja dialogisuus ovat mielestämme mielenterveyden edistämisen edellytyksiä.

Rohkeus

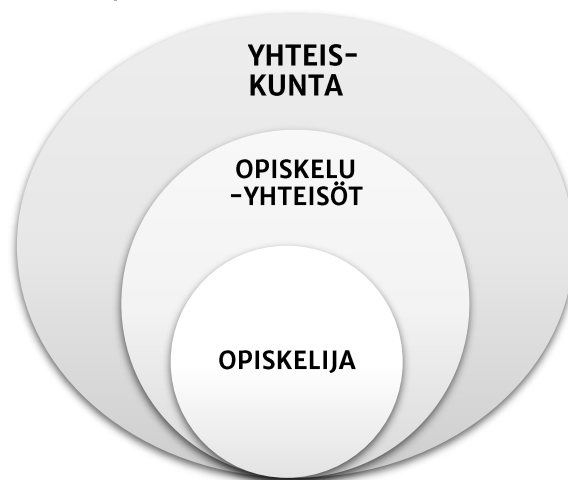
Nostamme rohkeasti keskusteluun vaikeita ja vaiettujakin opiskelijoiden jaksamiseen vaikuttavia asioita ja epäkohtia, ja teemme sen kunnioittavassa ja hyvää tarkoittavassa ilmapiirissä. Osallistumme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun. Uskallamme rohkeasti uudistaa opiskelijoiden mielenterveyttä edistävää työtä.

TOIMINNAN TASOT JA KOHDERYHMÄT

Toiminnan perimmäisin kohderyhmä on opiskelijat toisen asteen koulutuksessa ja korkeakouluissa. Toteutamme toimintaa yhdessä opiskelijoiden, vapaaehtoistoimijoiden, opiskeluyhteisöjen ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kohderyhmät ja toiminnan tasot (kuvio 1):

- 1) Opiskelijat (yksilöt, vapaaehtoiset)
- 2) Opiskeluyhteisöt (ammattilaiset, opiskelijajärjestöt)
- 3) Yhteiskunta (vaikuttajat)

Kuvio 1. Toiminnan kohderyhmät.

Opiskelijoille suunnatusta ja opiskelijoiden kanssa toteuttavasta toiminnasta pääosa kohdentuu sisällöllisesti korkeakouluopiskelijoihin. Opiskelijoiden mielenterveyden ja opiskelukyvyn edistämisen vaikuttavuutta lisätään suuntaamalla toimintaa myös toisen asteen koulutukseen (opiskelijat ja opiskelu ympäristö), toisen asteen ja korkeakoulutuksen väliseen nivelvaiheeseen, työelämään siirtymiseen sekä työuran alkuvaiheeseen.

STRATEGISET TEEMAT JA KEHITTÄMISLINJAUKSET

1 OMANNÄKÖINEN MIELEKÄS ELÄMÄ

Oman juttunsa löytäminen on nuorille yhä tärkeämpää ja kyse on erityisesti arvomuutoksesta. Yksilöllistynyt elämäntapa vaikuttaa vahvasti nuorten valintoihin. Oman jutun löytäminen ei kuitenkaan ole kaikille helppoa tai käy nopeasti, sillä suomalaisista 23-vuotiaista nuorista vielä 40 prosentilla on selkiytymätön identiteetti eli oman elämän suunta on hukassa. Hukassa olemisen kokemus on yhteydessä psyykkisiin oireisiin, kuten masentuneisuuteen ja uupumuksen sekä matalaan elämäntyytyväisyyteen.

Nuoret ja opiskelijat tarvitsevat tukea ja apua erityisesti mielenterveyden haasteisiin. Ne ovat nuorten yleisin opiskelu- ja toimintakykyä heikentävä terveyshahta ja niitä kokee noin 20–25 prosenttia nuorista. Moni opiskelija kärsii palautumisvajeesta niin opiskeluvuikon aikana kuin läpi koko opiskeluvuoden. Yli neljännes korkeakouluopiskelijoista kokee uniongelmia vähintään viikoittain. Digitaalisuus ja älylaitteet vievät yhä enemmän aikaa. Ärsykeinen ja hektinen toimintaympäristö kuormittavat aivoja.

Haasteellisin opiskelukyvyn osa-alue opiskelijoille on ajankäytön- ja elämänhallinta. Puolelle opiskelijoista opiskelun ja muun elämän yhteensovittaminen tuottaa jatkuvasti vaikeuksia. Ajankäytön haasteita aiheuttaa työssäkäyminen opiskelujen ohessa. Monelle opiskelijalle työssäkäynti on välttämätöntä toimeentulon takaamiseksi. Toimeentulon niukkuus ja taloushuolet ovat merkittäviä kuormitustekijöitä.

Paikallaanolo lisääntyy ja kaikkien fyysinen toimintakyky ei riitä arjen tilanteista selviämiseen. Riittävän hyvä fyysinen kunto on keskeinen osa opiskelukykä ja myös mielenterveyden voimavara. Oman hyvinvoinnin ylläpitämisessä ja tasapainon löytämisessä tarvitaan niin itsesääntelyn kuin elämänhallinnan taitoja. Metakognitiiviset taidot nk. mielen metataidot¹ ovat enenevässä määrin opiskelun sekä työelämän avaintaitoja.

Tavoite: Opiskelijoiden mielenterveystaidot vahvistuvat ja oman polun löytämiseen saa tukea.

Kehittämislinjaukset:

- 1.1 Lisätään opiskelijoiden tietoa mielenterveyttä edistävästä tekijöistä ja niihin vaikuttamisesta; erityisesti palautumisosaamisesta ja metakognitiivista taidoista opiskelu- ja työelämätautona.
- 1.2 Vahvistetaan opiskeluyhteisöjen ammattilaisten valmiuksia tukea nuoria oman juttunsa ja identiteetin löytämisessä (oma polku elämään).
- 1.3 Vaikutetaan siihen, että mielenterveystaitojen opetusta tarjotaan kaikille opiskelijoille.
- 1.4 Vaikutetaan yhdessä sidosryhmien kanssa siihen, että jaksamisen haasteissa tukea on saatavilla matalalla kynnyksellä ja mielenterveysapua on saatavilla oikea-aikaisesti.

¹ Metataidoilla tarkoitetaan opiskelua ja muuta työskentelyä edistäviä taitoja.

2 TURVALLINEN JA TUKEVA OPISKELUYHTEISÖ

Opiskelijat kokevat sosiaalisen tuen puutetta. Yli viidennes korkeakouluopiskelijoista kokee, ettei kuulu mihinkään opiskeluun liittyvään ryhmään ja lähes sama määrä kokee sosiaalisen kontaktin luomisen ongelmallisena. Lisäksi joka viides opiskelija kokee mahdollisuuden keskustelutukeen riittämättömäksi ja puolet korkeakouluopiskelijoista ilmoittaa kaipaavansa ihmisiä ympärilleen. Yksinäisyyden kokemukset ovat melko tavallisia, eikä kiusaaminen, syrjintä ja häirintä ole marginaalinen ilmiö korkeakouluissa. Erityisen alttiita syrjinnälle opiskeluyhteisöissäkin ovat henkilöt, jotka kuuluvat vähemmistöryhmiin ja ryhmiin, joihin kohdistuu negatiivisia stereotypioita ja ennakkoluuloja.

Kuten muissakin toimintaympäristöissä, niin myös koulutuksessa on siirrytty digiyhteisöjen aikaan. Opinnot kokonaisuudessa tai osa niistä voidaan suorittaa verkko-opintoina, mikä on haaste yhteisöllisyyden kokemukselle.

Mielenterveyssyyt ovat yleisin opiskelukykyä heikentävä tekijä ja ne ovat vahvasti yhteydessä myös opintojen keskeyttämiseen.

Opiskeluun liittyvissä vaikeuksissa, elämänhallinnan ja psyykkisen jaksamisen vaikeuksissa ohjausta ja tukea tulisi olla saatavilla matalalla kynnyksellä opiskeluyhteisöissä. Tällä ylläpidetään opiskelukykyä ja ehkäistään ongelmien vaikeutumista sekä kasautumista, ja vähennetään terveyspalvelujen käyttötarvetta.

Vertaistoimijuus on merkittävä voimavara opiskeluyhteisöissä, joissa on potentiaalia vertaistuelliseen toimintaan myös jaksamisen haasteissa (esim. mentorointimallit).

Mielenterveysongelmiin liittyy edelleen tänä päivänä ennakkoluuloja ja stigmaa, jotka voivat johtaa syrjintään opiskeluyhteisöissä ja jättää ulkopuolelle. Stigma voi myös nostaa kynnystä hakea tukea ja apua. Asenteiden muuttaminen on pitkäjänteistä työtä, johon tulee kiinnittää huomioita opiskeluyhteisöissä.

Tavoite: Opiskeluyhteisöt edistävät mielenterveyttä, opiskelukykyä ja yhteisöllisyyttä.

Kehittämislinjaukset:

- 2.1 Toimitaan asiantuntijoina siinä, miten syrjintä, häirintä ja epäasiallinen kohtelu ja toisaalta turvallinen ilmapiiri ja yhdenvertaisuus vaikuttavat opiskelijoiden mielenterveyteen ja opiskelukykyyn, ja tuetaan opiskeluyhteisöjä – myös digiyhteisöjä – opiskeluturvallisuuden edistämistyössä.
- 2.2 Lisätään opiskeluyhteisöjen tietoa ja osaamista toimista, jotka vähentävät yksinäisyyttä ja mahdollistavat ystävyyden kokemista sekä tukevat yhteisöllisyyttä edistävää vertaistoimintaa.
- 2.3 Vaikutetaan siihen, että opiskeluyhteisöissä tarjotaan tunne- ja vuorovaikutustaitokoulutusta myös henkilöstölle.
- 2.4 Vaikutetaan yhteistyössä siihen, että mielenterveyshaasteiden takia osaopiskelukykyisellä opiskelijalla on mahdollisuus opiskella ja olla osa opiskeluyhteisöä voimavarojensa puitteissa.
- 2.5 Lisätään yhteiskunnassa ja opiskeluyhteisöissä tietoisuutta, osallisuutta sekä avointa keskusteluilmapiiriä mielenterveysongelmista niiden normalisoimiseksi ja stigman vähentämiseksi.

3 MYÖNTEINEN TULEVAISUUS

Nuorten ja opiskelijoiden jaksamiseen liittyvät vaikeudet toisen asteen opinnoissa, korkeakouluopinnoissa ja työelämässä näyttävät kasvaneen eri tutkimusten ja tilastojen valossa. Huolestuttavia opiskelukykyä ja tulevaa työkykyä heikentäviä trendejä ovat lukiolaisten kokeman koulu-uupumuksen kasvu, ammattiin opiskelevien heikommaksi koettu terveys ja hyvinvointi sekä korkeakouluopiskelijoiden psyykkisen kuormittuneisuuden kasvu. Työelämässä nuorten mielenterveysperustaiset sairauspoissaolot ovat lisääntyneet ja nuorten työkyvyttömyyseläkkeistä mielenterveyssyyt ovat suurin syyryhmä.

Lukiolaiset joutuvat tekemään jo varhain tulevaa koulutusalaansa liittyviä valintoja ja kokevat stressiä jatko-opintoihin siirtymisestä. Lähes 80 prosenttia lukiolaistytöistä kokee alan valinnan stressaavana. Toisella asteella opiskelevat nuoret toisaalta suhtautuvat hyvin myönteisesti työelämään: 86 prosenttia uskoo, että heille löytyy paikka työelämässä. Nuoret ovat sisäistäneet, että omaa osaamista on kehitettävä pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti koko elämän ajan.

Valtaosa korkeakouluopiskelijoista on innoissaan opiskelusta ja lähes 90 prosenttia opiskelijoista kokee opintonsa tulevaisuutensa kannalta hyödylliseksi. Silti opiskelijoilla on monenlaisia huolia työelämään siirtymiseen liittyen: työllistyykö lainkaan, työllistyykö omaa koulutusta vastaavaan työhön, miten pärjää ja jaksaa työelämässä. Huolestuneiden määrä kasvaa, mitä lähemmäs valmistuminen tulee. Toimeentulon niukkuus kuormittaa opiskelijoita ja myös taloudellinen tulevaisuus aiheuttaa huolta. Työn murros, yhteiskunnan väestörakenteen muutos ja sukupolvisopimuksen kestävyys sekä maailmanpolitiikka huolestuttavat, ja ympäristön ja ilmastoon muutokseen liittyvä huoli on jyrkästi kasvanut.

Tavoite: Opiskelijoiden muutosjoustavuus ja luottamus tulevaisuuteen vahvistuvat.

Kehittämislinjaukset:

- 3.1 Lisätään opiskelijoiden tietoa keinoista, joilla voi vahvistaa muutosjoustavuuttaan sekä vähentää tulevaisuuteen liittyvää huolta ja ahdistusta.
- 3.2 Lisätään yhteistyötä toisen asteen toimijoiden kanssa mielenterveyden ja opiskelukyvyn edistämiseksi ja opiskelijoiden nivelvaiheen haasteiden tukemiseksi.
- 3.3 Käynnistetään yhteistyötä työelämän kanssa opiskelijoiden työelämään siirtymisen tukemiseksi.
- 3.4 Vahvistetaan opiskeluyhteisöjen osaamista opiskelijoiden kuormittuneisuuteen ja tulevaisuuteen liittyvien huolien tunnistamisessa ja opiskelijoiden tukemisessa niissä.
- 3.5 Nostetaan yhteiskunnalliseen keskusteluun opiskelijoiden kokemaa epävarmuutta tulevaisuudesta rakentavasti ja toivoa herättävästi, ja vaikutetaan siihen, että opiskelijoita koskevassa päätöksenteossa huomioidaan mielenterveysvaikutukset.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Kriittiset menestystekijät kuvaavat niitä tekijöitä, joita tarvitsemme strategian toteuttamiseen. Menestystekijät ovat yhdistyksen sisäisiä tekijöitä, ominaisuuksia ja toimintakäytäntöjä. Niiden turvaamiseksi ja vahvistamiseksi määritellään vuosittain sisäiset kehittämiskohteet.

Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö

Osaava henkilöstö on toimintamme tuloksellisuuden, vaikuttavuuden ja laadun perusta. Vahvistamme aktiivisesti omaamme ja muiden osaamista. Osaamista jaetaan eri toimintojen ja hankkeiden välillä. Olemme kannustava ja innostava työyhteisö, ja tuemme jokaisen mahdollisuuksia saada kukoistaa omassa työssään. Panostamme vahvasti henkilöstön hyvinvointiin ja tuemme joustavilla työntekemisen käytännöillä palautumista sekä työn ja muun elämän yhteensovittamista. Ennakoimme muutoksia yhdessä ja ylläpidämme avointa keskustelukulttuuria sekä uudistamme rohkeasti toimintaamme. Olemme paras työyhteisö, mikä ihmisellä voi olla.

Hyvä johtajuus

Johtaminen Nyyti ry:ssä on oikeudenmukaista, reilua ja kannustavaa. Johtamisen tarkoituksena on mahdollistaa jokaisen henkilökohtainen ja yhteinen onnistuminen työssään. Työhyvinvoinnin edistäminen on integroitunut kaikkiin johtamisprosesseihin ja johtaminen rakentaa puitteet toimivalle työyhteisötoiminnalle. Osaava ja visionäärinen luottamushallinto takaa menestymisen ja järjestömme onnistumisen työssään.

Avoin ja toimiva viestintä vahvistaa toimintakulttuuria ja brändiä

Viestintä ja vuorovaikutus rakentavat työyhteisökulttuurin. Panostamme avoimeen ja luottamukselliseen ilmapiiriin, rakentavaan palautteenantoon ja toinen toisemme kannustamiseen ja innostamiseen. Toimiva sisäisen viestinnän ja vuorovaikutuksen kulttuuri on edellytys selkeälle ja laadukkaalle sekä brändiä vahvistavalle ulkoiselle viestinnälle. Viestintä läpileikkaa kaikki toiminnot ja jokainen on omassa työssään viestijä. Johtamisella luodaan raamit viestinnän käytäntöjen selkeyttämiselle ja systematisoinnille sekä vuorovaikutteisuuden vahvistamiselle.

Verkostoituminen ja yhdessä tekeminen

Yhdessä tekeminen on Nyyti ry:ssä keskeinen toimintaperiaate ja arvo. Vaikuttava opiskelijoiden mielenterveyden edistäminen edellyttää ”leveitä hartioita” – kumppanuuksien rakentamista ja yhdessä toimimista. Vahvistamme tunnettuuttamme opiskelijoiden mielenterveyden asiantuntijoina aktiivisilla verkostoitumisella ja haluamme, että olemme haluttu yhteistyökumppani.

Taloudellisten toimintaedellytysten turvaaminen

Kohdennamme rahoituksemme strategiamme kannalta keskeisiin toimintoihin. Ennakoimme päärahoittajamme (Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen STEAn avustukset Veikkauksen tuottorahoista) toimintaympäristön muutoksia ja yhteistyöhankkeiden kautta etsimme myös muita rahoitusmahdollisuuksia. Kehitämme myös muuta varainhankintaa ja pyrimme solmimaan yrityskumppanuuksia ja saamaan pro-bono -yhteistyötoimijoita.

Jäsenyhteistyön ja -hankinnan kehittäminen

Nyyti ry:n varsinaisiksi jäseniksi voidaan sääntöjen mukaan hyväksyä sellainen oikeuskelpoinen yhteisö tai säätiö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen. Vuonna 2019 Nyytillä on seitsemän (7) jäsenyhteisöä. Strategiakauden aikana kehitetään yhteistyötä ja viestintää jäsenten kanssa, määritellään jäsenkriteerit sekä tehdään suunnitelma jäsenhankinnan kehittämiseksi.

LÄHTEET

Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus. 2016. Kristina Kunttu, Tommi Pesonen ja Juhani Saari. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 48.

https://www.yths.fi/filebank/4300-KOTT_uusin_2016.pdf

Kouluterveyskysely 2019. Lasten ja nuorten hyvinvointi – Kouluterveyskysely 2019 Tilastoraportti 33/2019, 17.9.2019. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos THL.

http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/138562/Tilastoraportti_33_Kouluterv_eyskysely.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Kun koulu loppuu. Nuorten tulevaisuusraportti 2019. TAT.

<https://www.kunkoululoppuu.fi/assets/uploads/2019/05/Nuorten-tulevaisuusraportti-2019-tiivistelm%C3%A4.pdf>

Marttinen, Elina. 2017. Deciding on the direction of career and life: Personal goals, identity development, and well-being during the transition to adulthood.

Väitöskirja. Jyväskylä Studies in Education, Psychology and Social Research 584.

<https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/54287>

Nyyti ry:n strategia vuoteen 2020. [https://www.nyyti.fi/wp/wp-](https://www.nyyti.fi/wp/wp-content/uploads/2017/03/Strategia-vuoteen-2020_Nyyti-ry.pdf)

[content/uploads/2017/03/Strategia-vuoteen-2020_Nyyti-ry.pdf](https://www.nyyti.fi/wp/wp-content/uploads/2017/03/Strategia-vuoteen-2020_Nyyti-ry.pdf)

Nyyti ry:n säännöt. [http://www.nyyti.fi/wp/wp-](http://www.nyyti.fi/wp/wp-content/uploads/2016/09/Nyyti-ry_n_sC3A4C3A4nnC3B6t_2015.pdf)

[content/uploads/2016/09/Nyyti-ry_n_sC3A4C3A4nnC3B6t_2015.pdf](http://www.nyyti.fi/wp/wp-content/uploads/2016/09/Nyyti-ry_n_sC3A4C3A4nnC3B6t_2015.pdf)

Opiskelijabarometri 2014. Katsaus korkeakouluopiskelijoiden opintoihin, arkeen ja hyvinvointiin. Villa, T. (toim.). 2016. Otus 55/2016.

<https://drive.google.com/file/d/0B9L1fvjudy3GTENwUnNKaos1Zmc/view>

Vaikutusvaltaa Euroopan laidalla – Nuorisobarometri 2018. Elina Pekkarinen & Sami Myllyniemi (toim.). Valtion nuorisoneuvosto ja nuorisotutkimusverkosto.

https://tietoanuorista.fi/wp-content/uploads/2019/03/NB_2018_web.pdf